

Վերցուած մսուրը ինձ համար աւելի թանկագին էր : Ոսկին և արծաթը հեթանոսութեան համար են , բայց քրիստոնէական հաւատքը այս հողէ Մսուրին արժանի է : Անիկա որ ծնաւ հոն , կը դատապարտէ ոսկին և արծաթը , ես չեմ դատապարտեր սակայն զանոնք որ բարեպաշտութեամբ այդպէս վարուած են , բայց կը հիանամ Տիրոջը վրայ , որ թէպէտև աշխարհի արարիչը կը ծնի ոչ թէ ոսկիին և արծաթին մէջ , այլ հողէ Մսուրին մէջ» : Արծաթի Մսուրը այն «զարմանալի խորհրդանշաններէն» էր զոր Ս . Հեղինէ Ս . Ծընընդեան Այրին մէջ զետեղեց կուսական որդեծնութիւնը պատուելու համար(*) :

Ըստ Արգուլֆի , է . դարուն , Բեթղեհէմի եկեղեցին կը կոչուէր Ս . Աստուածածին : 870 ին Բեռնարգոս վանականին համաձայն , Այրին մուտքը կը բացուէր հարաւային կողմը , մինչ ելքը կը գտնուէր արեւելք : Խաչակիրներու տիրապետութեան սկիզբը , այս արեւելեան դուռը նշանակուած կը գտնենք Դանիէլ կրօնաւորի Ուղեգրութեան մէջ : Արեւելեան դռնէն Ս . Այրը մտնելով՝ հողին վրայ ձախին կ'ունենանք այն տեղը ուր ծնաւ մեր Տէրը . վրան կը գտնուի սեղան մը ուր պատարագ կ'ըլլայ : Դարձեալ նոյն շրջանին , Ս . Ծընըեան տեղը Այրին արեւելեան կողմն է . առաջին տեղն է այն՝ որուն կը հանդիպի ուխտաւորը , երբ

(*) Որոշ բան մը չէ կարելի ըսել թէ Ս . Հեղինէի նուիրած արծաթ Մսուրքն ի՛նչ եղած է Պարսիկներու եւ Արաբաց արշաւանքին ժամանակ : Հաւանական է որ ան ուրիշ սրբութիւններու հետ Պոլիս փոխադրուած ըլլայ պատերազմներու հետեւանքով : 1157 ին Պոլսոյ եկեղեցիներէն մէկուն գանձասան մէջ էր «այն Մսուրը որուն մէջ բազմեցաւ Փրկիչը» (Հ . Վ . Ե . էջ 231) :